

1) 'In my opinion, as a hesed personality Reb Chaim towered above his intellectual personality' (The Rav, Vol. 1, p.194)

ב' גמרא כ"ה

2) לא ימכר כִּי-אַחֲזֵת עוֹלָם הוּא לָהֶם: ש' לֹא וְכִי-יָמוּת: אַחִיד וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהַחֲזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשֵׁב וְחִי עִמָּךְ:

3a) inheritance. 35 If your brother becomes destitute and his hand falters beside you, you shall support him [whether] a convert or a resident, so that he can live with you. 36 You shall not take from him interest or increase, and you shall fear your God, and let your brother live with you. * 37 You shall not give him your money with interest, *

א"ר פ"ק כ"ה

3) אֲשֶׁר-יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נִתֵּן לָךְ: ש' לֹא תִרְצֶח ש' לֹא תִנָּאֵף ש' לֹא תִגְנֹב ש' לֹא-תִטְעֶנָּה בִּרְעֶךָ עַד שָׁקֶר: ש' לֹא תִחַמֵּד בֵּית רֵעֶךָ ש' לֹא-תִחַמֵּד אֶשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמָּתוֹ וְשׁוֹרׇךְ וְחִמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לִרְעֶךָ: פ' שְׁבִיעִי ש' וְכָל-הָעָם רֹאִים אֶת-הַקּוֹלֶת וְאֶת-הַלְפִּידִם

CHAPTER FIVE BAVA METZIA

62a
20B

מבני ליה לכתובא - [The phrase] is needed, in R' Yochanan's opinion, for the lesson that was taught in the following Baraisa: שנים שהיו מטיילין בדרך - TWO PEOPLE WERE TRAVELING ALONG THE WAY - וּבְיַד אֶחָד מֵהֶם קֵיתוֹן שֶׁל מַיִם - AND ONE OF THEM HAD IN HIS POSSESSION A FLASK OF WATER. - אִם שׁוֹתִין שְׁנֵיהֶם מֵהֶם - IF BOTH DRINK from it, THEY WILL both DIE because there is not enough water to sustain both of them until they can reach more water. - וְאִם שׁוֹתֶה אֶחָד מֵהֶם מֵגִיעַ לְיִשׁוּב - HOWEVER, IF only ONE OF THEM DRINKS, HE WILL be able to REACH A SETTLEMENT, where more water is available. - בֵּן פֶּטוּרָא - בֵּן פֶּטוּרָא - בֵּן פֶּטוּרָא - BEN PETURA PREACHED concerning the above case: - וְאִם שׁוֹתֶה אֶחָד מֵהֶם מֵגִיעַ לְיִשׁוּב - IT IS BETTER THAT BOTH SHOULD DRINK AND DIE because there is not enough water to sustain both of them until they can reach more water. - וְאִם שׁוֹתֶה אֶחָד מֵהֶם מֵגִיעַ לְיִשׁוּב - AND ONE OF THEM SHOULD NOT WITNESS THE DEATH OF HIS FELLOW. [3] - בֵּן פֶּטוּרָא וְלִימַד - Ben Petura's teaching was accepted UNTIL R' AKIVA CAME along AND TAUGHT: - וְחִי אִחֶיךָ עִמָּךְ - The Torah states THAT YOUR BROTHER MAY LIVE WITH YOU. - This implies that YOUR own LIFE TAKES PRECEDENCE OVER YOUR FELLOW'S LIFE. [4] Thus, the owner should hold all the water for himself, to ensure his own survival. R' Yochanan maintains that the phrase that your brother may live with you is necessary to teach R' Akiva's point. [5]

גמרא פ"ה

4) אִם וְכִי-יִהְיֶה אִישׁ שָׁנָא לִרְעֻהוֹ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכּוּהוּ י' וְנָפַשׁ וְנָמַת וְנָס אֶל-אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה וְשָׁלְחוּ וְקָנִי עִיר׃ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גָּזֵל תְּדַם וְנָמַת: י' לֹא-תִחָוֶס עֵינֶיךָ עָלָיו וּבְעֵרְתָּ דָם-חֲנֻקִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב י' לָךְ: לֹא תִסָּיֵג גְּבוּל רֵעֶךָ אֲשֶׁר גְּבוּלוֹ רָאשִׁינִים - וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר תִּנְחַל בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נִתֵּן לָךְ ש' לֹא-יָקִים עֲדָא אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל-עוֹן ל' לְרִשְׁתָּהּ:

גמרא פ"ה

6) הַשֵּׁב תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ: ש' כִּי-תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׁנֵאֵךְ רֹבֵץ תַּחַת מִשְׁאֹו וְחִדַּלְתָּ מֵעֹזֹב לוֹ עֹנֵב תַּעֲזֹב עִמּוֹ: ש' חֲמִישִׁי

shall surely return it to him. 5 If you see your enemy's donkey lying under its burden would you refrain from helping him? * You shall surely help along with him. 6 You shall not pervert

7) Sefer Hachinuch commenting on this same mitzvah

משרשי המצוה ללמד נפשנו במידת החמלה שהיא מדה משובחת, ואין צריך לומר שחובה עלינו לחמל על האיש המצטער בגופו, אלא אפילו המצטער באבדות ממונו מצוה עלינו לחמול עליו ולהצילו (Ibid)

בְּהַאֲרִיךְ הָעֵינִי עַל-הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו יִחְנֶנּוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ וּבִהְעֲלֹתוֹ יִסְעוּ: עַל-פִּי יִהְיֶה יְחֻנּוֹ וְעַל-פִּי יִהְיֶה יִסְעוֹ אֶת-מִשְׁמַרְתּוֹ יִהְיֶה שְׁמִירוֹ עַל-פִּי יִהְיֶה בֵּינִי-מִשָּׁה:

אֲבִי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: עֲשֵׂה לָךְ שְׁתֵּי חֲצֹצְרוֹת כָּסָף מִקָּשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לָךְ לְמַקְרָא הָעֵדָה וּלְמִסְעָה אֶת-הַמַּחֲנֹת: וְתִקְעוּ בָהֶן וְנוֹעְדוּ אֵלַי כָּל-הָעֵדָה אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאִם-בְּאַחַת יִתְקַעוּ וְנוֹעְדוּ אֵלַי הַנְּשִׂאִים כְּאִשִּׁי אֶלְפִי יִשְׂרָאֵל: וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה וְנִסְעוּ וְהַמַּחֲנֹת הַחֲנִינִים קִדְמָה: וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה שְ�נִיית וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִינִים תַּיִמָּה תְּרוּעָה: יִתְקַעוּ לְמִסְעֵיהֶם: וְכִתְקִיל אֶת-הַקָּהֵל תִּתְקַעוּ וְלֹא תְרִיעוּ: וּבְנֵי אֶחָד הַכְּהֹנִים יִתְקַעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: וְכִי-תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאֹרְצְכֶם עַל-הַצֹּר הַצָּר אֲתָכֶם וְהִרְעַתֶם בַּחֲצֹצְרוֹת וְנִזְכְּרַתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם: וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְכָאִשִּׁי חֲדָשְׁכֶם וְתִקְעֶתֶם בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עַלְתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

On the Difference between an *Edah* and a *Machaneh*

2) Make two beaten silver trumpets to summon the *edah* and move the *machanos* on their journey... when you sound the *teruah* the camp will journey forth... and when you gather the *kahal* you should sound the *tekiah* but not the *teruah*... When you go to war in your land you shall sound a *teruah* with the trumpets, but when you celebrate in your appointed seasons and new moons you shall sound the *tekiah* with the trumpets... (Nu. 10:1-10)

ויקרא כיף >

3) הַבְּהִמָּה מוֹת יוֹמְתוֹ דְּמִיתָם בָּם: יוֹ וְאִישׁ אִשְׁרֵי-יִקַּח אֶת-אָחִיתוֹ בֶּת-אָבִיו אוֹ בֶּת-אִמּוֹ וְרָאָה אֶת-עֲרוֹתָהּ וְהָיָה תְרָאָה אֶת-עֲרוֹתוֹ חֶסֶד הוּא

וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְנֵי עַמִּם עֲרוֹת אָחִיתוֹ גִּלְהָ עוֹנוֹ יִשָּׂא:

4)

כח"ק 'לחכה נכח' >

חלק ג', נ"ג

זה הפרק כולל פרוש עניני שלשה שמות שהוצרכנו לפרשם והם - 'חסד ומשפט וצדקה':

וכבר בארנו בפרוש 'אבות' ש'חסד' ענינו - הפלגה באי זה דבר שמפליגים בו. ושמשו בו בהפלגת גמילות הטוב יותר. וידוע שגמילות הטוב כולל שני ענינים האחד מהם - לגמול טוב מי שאין חוק עליך כלל והשני - להיטיב למי שראוי לטובה יותר ממה שהוא ראוי. ורוב שימוש ספרי הנבואה במלת 'חסד' הוא בהטבה למי שאין לו חוק עליך כלל. ומפני זה כל טובה שתגיע מאתו ית' תקרא 'חסד' - אמר "חסדי" אזכיר. ובעבור זה זה המציאות כולו - רצוני לומר המצאת האלוה ית' אותו - הוא 'חסד' - אמר "עולם חסד יבנה" - ענינו 'בנין העולם חסד הוא'. ואמר ית' בסיפור 'מדותיו' "ורב חסד": ומלת 'צדקה' היא נגזרת מ'צדק'